

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. birželio 30 d. (*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Lojalaus bendradarbiavimo principas – Lygiavertiškumo ir veiksmingumo principai – Nacionalinės teisės nuostatos, nustatančios nepagrįstai surinktą mokesčių grąžinimą su palėkanomis – Teismo sprendimą dėl teisių grąžinimo, kylančių iš Sąjungos teisės sistemos, vykdymas – Grąžinimas dalimis per penkerius metus – Grąžinimas su sąlyga, kad yra lėšų, surinktų iš mokesčių – Galimybės vykdyti nebuvimas“

Byloje C-200/14

dėl *Tribunalul Sibiu* (Sibu apygardos teismas, Rumunija) 2014 m. kovo 20 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. balandžio 22 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Silvia Georgiana Câmpean

prieš

Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Mediaș, dabar – Serviciul Fiscal Municipal Mediaș,

Administrația Fondului pentru Mediu

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ileși (pranešėjas), teisėjai C. Toader, A. Rosas, A. Prechal ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė L. Carrasco Marco, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2015 m. spalio 22 d. posėdžiui,

išnagrinęjųs pastabas, pateiktas:

- S. G. Câmpean, atstovaujamos advokato D. Târșia,
 - Rumunijos vyriausybės, atstovaujamos patarėjo R. H. Radu, padedamo V. Angelescu ir D. M. Bulancea,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos R. Lyal, G.-D. Balan ir M. Wasmeier,
- susipažinęs su 2016 m. vasario 18 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada, priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl ESS 6 straipsnio, principų, kuriuos turi

atitikti nacionalini? mokes?i?, surinkt? pažeidžiant S?jungos teis?, gr?žinimas, ir Europos S?jungos pagrindini? teisi? chartijos (toliau – chartija) 17, 20 straipsni?, 21 straipsnio 1 dalies ir 47 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas sprendžiant gin?? tarp Silvia Georgiana Câmpean, iš vienos pus?s, ir *Administra?ia Finan?elor Publice a Municipiului Media?* (Medias savivaldyb?s valstyb?s finans? administratorius, Rumunija) ir *Administra?ia Fondului pentru Mediu* (Aplinkos fond? administracija, Rumunija) iš kitos pus?s, d?l mokes?io, surinkto pažeidžiant S?jungos teis?, kur? S. G. Câmpean tur?jo sumok?ti Rumunijoje registruodama motorin? transporto priemon? iš kitos valstyb?s nar?s, gr?žinimo ir atitinkam? pal?kan? sumok?jimo.

Rumunijos teis?

3 2012 m. sausio 6 d. *Legea Nr. 9 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule* (?statymas Nr. 9 d?l motorini? transporto priemoni? išmetam?)? teršal? mokes?io, 2012 m. sausio 10 d. *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 17, toliau – ?statymas Nr. 9/2012), buvo nustatytas M1 – M3 ir N1 – N3 kategorij? transporto priemoni? aplinkos taršos mokestis. Pagal šio ?statymo 4 straipsn? pareiga mok?ti š? mokest? atsiranda tada, kai transporto priemon? pirm? kart? registruojama Rumunijoje.

4 Susiklos?ius tokiai pad??iai min?tos valdžios institucijos nustat? konkre?i? šio gr?žinimo tvark? ir ?tvirtino j? 2014 m. vasario 26 d. *Ordonan?a de urgen?? a Guvernului nr. 8 pentru modificarea ?i completarea unor acte normative ?i alte m?suri fiscale-bugetare* (Nepaprastasis vyriausyb?s potvarkis Nr. 8, kuriuo iš dalies kei?iami ir papildomi tam tikri teis?s aktai ir fiskalin?s ir biudžeto priemon?s, 2014 m. vasario 28 d. *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 151; toliau – OUG Nr. 8/2014) XV straipsnyje numatyta:

„1. Teismo sprendimai, kurie ?sigalios iki 2015 m. gruodžio 31 d. ir kuri? dalykas transporto priemoni? aplinkos taršos mokes?io ir transporto priemoni? išmetam?)? teršal? mokes?io sum?, pal?kan?, priskai?iuot? iki visiško išmok?jimo dienos, bylin?jimosi išlaid? ir vis? kit? teismo paskirt? sum? gr?žinimas, vykdomi per 5 kalendorinius metus, kiekvienais metais išmokant 20% šios sumos.

2. 1 dalyje numatyti mokes?i? mok?tojų prašymai gr?žinti nagrin?jami pagal [2003 m. gruodžio 23 d. *Ordonan?a Guvernului nr. 92 privind Codul de procedur? fiscal?* (Vyriausyb?s potvarkis Nr. 92 d?l mokes?i? proced?ros kodekso, 2003 m. gruodžio 29 d. *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 941, toliau – OG Nr. 92/2003)], v?liau iš dalies pakeisto ir papildyto, nuostatas per 45 dienas nuo j? pateikimo, o metin? dalis išmokama pagal Aplinkos fond? administracijos sudaryt? lentel?.

3. 1 dalyje numatyta proced?ra pradedama t? dien?, kai baigiasi 2 dalyje nustatytas terminas.

4. Per 1 dalyje numatyt? termin? vykdymo proced?ros sustabdomos.

5. 1 dalyje numatytos sumos, sumok?tos remiantis šiuo potvarkiu, patikslinamos pagal Nacionalinio statistikos instituto nustatyt? vartojimo kain? indeks?.

6. Vykdom?j? dokument? apmok?jimo proced?ra nustatoma ?prastu aplinkos ir klimato kaitos ministro ir valstyb?s finans? ministro ?sakymu per 1 dalyje numatytus terminus.

7. Sum?, susijusi? su vykdomaisiais dokumentais, išduotais iki šio potvarkio ?sigaliojimo dienos, kuri? atžvilgu neprad?ta vykdymo proced?ra, likutis sumokamas pagal 1–6 dali? nuostatas.“

5 Remiantis OUG Nr. 8/2014 lydraš?iu, jo pri?mimas buvo pateisintas, be kita ko, „sunkumais,

su kuriais šiuo metu susiduriama vykdam teism? sprendimus d?l transporto priemoni? aplinkos taršos mokes?io ir transporto priemoni? išmetam?j? teršal? mokes?io sum? mok?jimo, atsižvelgiant ? neigiam? vykdym?j? dokument? vykdymo poveik? bendrosios teis?s s?lygomis tiek Aplinkos fond? administracijos biudžetui, tiek bendram konsoliduotam biudžetui, [ir] atsižvelgiant ? b?tinyb? nustatyti specialias ribotos taikymo trukm?s taisyklės teismo sprendim?, nurodan?i? sumok?ti transporto priemoni? aplinkos taršos mokes?io ir transporto priemoni? išmetam?j? teršal? mokes?io sumas, vykdymo srityje. Iš ties?, be toki? nuostat? b?t? ne?manoma išlaikyti biudžeto balans? ir netiesiogiai Aplinkos fond? administracija nesilaikyt? vidaus ?sipareigojim?, o Rumunija, kaip Europos Sąjungos valstyb? nar?, nevykdyt? savo pareig? aplinkosaugos srityje.“

6 2014 m. kovo 19 d. *Ordinul Nr. 365/741 al ministrului mediului ?i schimb?rilor climatice ?i al ministrului finan?elor publice privind aprobarea Procedurii de efectuare a pl?tilor sumelor prev?zute prin hot?râri judec?tore?ti având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule ?i a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule ?i a modelului ?i con?inutului unor formulare ?i pentru modificarea anexei Nr. 4 la Ordinul ministrului mediului ?i schimb?rilor climatice ?i al viceprim-ministrului, ministrul finan?elor publice, Nr. 490/407/2013 pentru aprobarea Procedurii de restituire a sumelor prev?zute la art. 7, 9 ?i 12 din Ordonan?a de urgen?? a Guvernului Nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, precum ?i a sumelor stabilite de instan?ele de judecat? prin hot?râri definitive ?i irevocabile* (Aplinkos ir klimato kaitos ministro ir valstyb?s finans? ministro ?sakymas Nr. 365/741 d?l sum?, numatyt? teism? sprendimuose, kuri? dalykas transporto priemoni? aplinkos taršos mokes?io ir transporto priemoni? išmetam?j? teršal? mokes?io gr?žinimas, mok?jimo proced?ros patvirtinimo, taip pat patvirtinantis tam tikr? formuliar? pavyzdžius ir turin? ir kei?iantis aplinkos ir klimato kaitos ministro ir ministro pirmininko pavaduotojo, valstyb?s finans? ministro ?sakymo Nr. 490/407/2013 d?l sum?, numatyt? Nepaprastojo vyriausyb?s potvarkio Nr. 9/2013, nustatan?io aplinkos mokest? variklin?ms transporto priemon?ms, 7, 9 ir 12 straipsniuose ir d?l sum?, nustatyt? teism? ?siteis?jusiuose sprendimuose, gr?žinimo proced?ros patvirtinimo, 4 pried?; toliau – ?sakymas Nr. 365/741/2014), buvo priimtas pagal OUG Nr. 8/2014 XV straipsnio 6 dal? ir numat? šio XV straipsnio taikymo tvark?.

7 Šio ?sakymo 1 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta:

„2. Teismo sprendimai, kurie ?sigalios iki 2015 m. gruodžio 31 d. ir kuri? dalykas transporto priemoni? aplinkos taršos mokes?io ir transporto priemoni? išmetam?j? teršal? mokes?io sum?, pal?kan?, priskai?iuot? iki visiško išmok?jimo dienos, bylin?jimosi išlaid? ir vis? kit? teismo paskirt? sum? gr?žinimas, vykdomi per 5 kalendorinius metus, kiekvienais metais išmokant 20% šios sumos pagal [OUG Nr. 8/2014] XV straipsn?.

3. Apmokestinam?j? asmen? prašymai gr?žinti 2 dalyje numatytas sumas nagrin?jami pagal [OG Nr. 92/2003] nuostatas per 45 dienas nuo pateikimo, o metini? dali? mok?jimui atliekami pagal tuo tikslu patvirtint? metini? dali? gr?žinimo lentel? <...>.“

8 Šio ?sakymo 3 straipsnyje numatyta:

„1 straipsnio 2 dalyje numatytos sumos, ?skaitant visas jas koreguojan?ias sumas d?l perskai?iavim?, atlikt? mok?jimo dien?, padengiamos iš sum?, surinkt? ? aplinkos fondo biudžet? kaip [aplinkos] mokestis.“

9 ?sakymo Nr. 365/741/2014 1 priedo I skyriuje nustatyta proced?ra, taikoma OUG Nr. 8/2014 XV straipsnio 1 dalyje numatyt? sum?, nustatyt? teismo sprendimuose, kuri? dalykas transporto priemoni? aplinkos taršos mokes?io ir transporto priemoni? išmetam?j? teršal? mokes?io gr?žinimas, mok?jimui.

10 Pagal šio 1 priedo I skyriaus 7 ir 19 punktus:

„7. Prašymas grąžinti tikrinimo tikslais pateikiamas su šiais dokumentais:

a) patvirtinta vykdomo teismo sprendimo kopija,

b) fizinio asmens tapatybės dokumentas ar juridinio asmens atstovo asmens tapatybės dokumentas su jam suteikto įgaliojimo kopija;

<...>

19. Išmokant kiekvieną metinį dalį pagal patikslintas sumas ir 11 punkte nustatytas palūkanas, kompetentinga mokesčių institucija apskaičiuoja ir atlieka atitinkamas galimas užskaitas, atsižvelgiant į visas mokesčio mokestines prievoles kiekvienos mokėjimo dalies numatytą sumokėjimo dieną <...>.“

11 Pagrindinės bylos aplinkyboms taikomos redakcijos 2002 m. sausio 30 d. *Ordonanța Guvernului Nr. 22 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii* (Vyriausybės potvarkis Nr. 22 dėl valdžios institucijų mokėjimo pareigų, nustatytų vykdomuosiuose raštuose, vykdymo, 2002 vasario 1 d. *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 81; toliau – OG Nr. 22/2002 ») 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės institucijoms vykdomuosiuose raštuose nustatyti reikalavimai turi būti dengiami iš šiam tikslui patvirtintų biudžetų sumų ar prireikus iš sumų išlaidoms, kurioms priskirtina nagrinėjama mokėjimo pareiga.

2. Valstybės institucijoms vykdomuosiuose raštuose nustatyti reikalavimai negali būti dengiami iš sumų, pagal patvirtintą biudžetą skirtą padengti organizavimo ir veiklos išlaidas, įskaitant išlaidas personalui, kurios skirtos įgyvendinti nustatytas užduotis ir teisinius tikslus.“

12 Minuto potvarkio 2 straipsnyje numatyta:

„Jei vykdomajame rašte nustatytų reikalavimų išieškojimo vykdymas nepradedamas ar netiesiamas dėl lėšų trūkumo, institucija skolininką per 6 mėnesius privalo imtis būtinų veiksmų, kad vykdytų savo prievolę mokėti. Šis terminas prasideda tą dieną, kai skolininkas gauna kompetentingos vykdymo įstaigos kreditoriaus prašymu išduotą nurodymą sumokėti.“

13 Pagal OG Nr. 22/2002 3 straipsnį:

„Tuo atveju, kai valstybės institucija nevykdo 2 straipsnyje numatytos prievolės sumokėti, kreditorius gali reikalauti vykdymo pagal Civilinio proceso kodeksą ir (arba) kitas šioje byloje taikytinas teisės nuostatas.“

14 Vėliau pakeisto ir papildyto 2011 m. liepos 19 d. *Ordinul ministrului finanțelor publice Nr. 2336 pentru aprobarea Procedurii de punere în aplicare a titlurilor executorii în baza ceroră se solicită înființarea poprii conturilor autorităților și instituțiilor publice deschise la nivelul unităților Trezoreriei Statului* (Valstybės finansų ministro įsakymas Nr. 2336 dėl vykdomųjų raštų, pagal kuriuos areštuojamos viešosios valdžios įstaigų ir valstybės institucijų skaitos valstybės biudžete, vykdymo procedūrų priėmimo; toliau – įsakymas Nr. 2336/2011) 10bis straipsnyje nustatyta:

„1. Kai teismas pritaria areštui, vykdymas turi būti atliekamas tik areštuotų sumų, kurias turi skolininkas ar kurias jam skolingi tretieji asmenys, atžvilgiu, kad būtų padengti institucijų ir

viešosios valdžios įstaigų mokėtini reikalavimai, nepažeidžiant [OG] Nr. 22/2002, papildyto įstatymu Nr. 288/2002, vėliau iš dalies pakeisto ir papildyto, 1 straipsnio 2 dalyje nustatytą ribą.

2. 1 dalyje numatytais atvejais, *mutatis mutandis* taikoma 1–10 straipsniuose nustatyta vykdomųjų raštų gyvendinimo procedūra.

15 Mokesčių procedūra buvo nustatyta OG Nr. 92/2003.

16 Šio potvarkio 116 straipsnio „Užskaita“ 1, 2, 4 ir 6 dalyse nustatyta:

„1. Valstybės ar administracinės ir teritorinės vienetų ar jų padalinių reikalavimai, skaitant mokesčius, mokas ar kitas sumas, mokėtinas bendrą konsoliduotą biudžetą ir skolininko reikalavimai, kuriuos sudaro iš valstybės biudžeto grąžintinos ar mokėtinės sumos, užskaitomi tarpusavyje iki mažesnės sumos dydžio, kai abi šalys yra tarpusavyje kreditorės ir skolininkės, su sąlyga, kad nagrinėjamus reikalavimus administruoja tos pačios valdžios įstaigos, skaitant joms pavaldžius subjektus.

2. Skolininko mokesčių reikalavimai ir prievolės, kylančios iš to paties biudžeto, tarpusavyje užskaitomi, o skirtumas užskaitomas proporcingai prievolėmis iš kitų biudžetų, nepažeidžiant 1 dalyje nustatytą sąlygą.

<...>

4. Nebent įstatyme nustatyta kitaip, užskaita atliekama tą dieną, kai tuo pačiu metu egzistuoja reikalavimai, jie yra aiškūs, tikslūs ir mokėtini.

<...>

6. Užskaitą taikyti nusprendžia kompetentinga mokesčių tarnyba skolininko prašymu arba savo iniciatyva. <...>“

17 Iš dalies pakeisto 2004 m. gruodžio 2 d. *Legea contenciosului administrativ Nr. 554* (Administracinės teisenos įstatymas Nr. 554, 2004 m. gruodžio 7 d. *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 1154; toliau – Administracinės teisenos įstatymas), 24 straipsnio „Vykdyto pareiga“ 1 dalyje numatyta:

„Jei priėjus skundų valstybės įstaiga turi priimti, pakeisti kitu ar pakeisti iš dalies administracinį aktą ar priimti kitą aktą ar atlikti tam tikrus administracinius veiksmus, galutinio sprendimo vykdymas atliekamas savanoriškai per jame nustatytą terminą, jei jis nenustatytas – vėliausiai per 30 dienų nuo sprendimo signaliojimo.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

18 S. G. Câmpean Rumunijoje registravo naudotą motorinį transporto priemonę, nupirktą Vokietijoje. Registruodama S. G. Câmpean 2012 m. sausio 18 d. sumokėjo 2 737 Rumunijos lėjų (RON) (apie 615 eurų) transporto priemonės išmetamųjų teršalų mokestį, numatytą įstatyme Nr. 9/2012.

19 2012 m. vasario 21 d. *Tribunalul Sibiu* (Sibiu apygardos teismas, Rumunija) pareikštu ieškiniu S. G. Câmpean prašė grąžinti šią sumą su atitinkamomis palūkanomis, apskaičiuotomis iki realaus grąžinimo, dėl to, kad šis mokestis nesuderinamas su Sąjungos teise.

20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, abejodamas dėl šio mokesčio suderinamumo su Sąjungos teise, 2012 m. lapkričio 15 d. sprendimu nusprendė sustabdyti bylos

nagrinėjim? ir pateikti Teisingumo Teismui prejudicin? klausim?.

21 2014 m. vasario 3 d. Nutartimi *Câmpean ir Ciocoiu* (C97/13 ir C214/13, neskelbiama Rinkinyje, EU:C:2014:229), Teisingumo Teismas nutar?, kad SESV 110 straipsn? reikia aiškinti taip, kad jis draudžia tok? mokest?, kaip šis transporto priemoni? išmetam?j? teršal? mokestis, numatytas ?statyme Nr. 9/2012. Teisingumo Teismas neapribojo savo sprendimo poveikio laiko atžvilgiu.

22 Be kita ko, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas toje pa?ioje byloje suabejojo d?l po šios Teisingumo Teismo nutarties priimt? nacionalin?s teis?s nuostat?, susijusi? su nepagr?stai sumok?t? mokes?i? gr?žinimo tvarkos, ir, be kita ko, OUG Nr. 8/2014 XV straipsnio suderinamumo su S?jungos teise ir kai kuriomis Europos Tarybos priimtomis priemon?mis.

23 Šiose nuostatose numatomas, be kita ko, nepagr?stai surinktos sumos gr?žinimas dalimis per penkerius metus, kas metai gr?žinant po 20 % reikalaujamos sumos su pal?kanomis ir bylin?jimosi išlaidomis. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo teigimu, tokios nuostatos tiek, kiek jos neleidžia ?vykdyti teism? sprendim? per proting? termin?, kelia gr?sm? vis? pirma teisei ? veiksming? nepagr?stai surinkto mokes?io gr?žinim?, nuosavyb?s teisei ir teisei ? teising? bylos nagrin?jim?.

24 Šiomis aplinkyb?mis 2014 m. balandžio 22 d. *Tribunalul Sibiu* (Sibu apygardos teismas) nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui pirm?j? prejudicin? klausim?.

25 Po to šis teismas atnaujin?amos bylos žodin? proceso dal?. Šiuo atveju ieškov? pagrindin?je byloje teig?, kad atsižvelgiant, pirma, ? akt?, ?gyvendinan?i? OUG Nr. 8/2014 XV straipsn?, ?sigaliojim?, ir, antra, akt?, taikom? vykdymo procesui valstyb?s atžvilgiu nesant šio XV straipsnio, ?sigaliojimui, b?t? b?tina, kad prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas papildyt? savo prašym? priimti prejudicin? sprendim?. Kadangi ši? akt? poveikis yra tas, jog v?luoja nepagr?stai sumok?t? mokes?i? gr?žinimas fiziniams asmenims ir jiems nesuteikta galimyb? reikalauti vykdyti sprendim? d?l j? reikalavim?, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas papild? savo pirm?j? prejudicin? klausim? kitais penkiais klausimais.

26 Atsižvelgiant ? tai, kas min?ta, Teisingumo Teismui *Tribunalul Sibiu* (Sibu apygardos teismas) pateik? šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar ESS 6 straipsnis, [chartijos] 17, 20 straipsniai, 21 straipsnio 1 dalis ir 47 straipsnis, pagal S?jungos teis? draudžiam? mokes?i? gr?žinimo principas, remiantis Europos S?jungos Teisingumo Teismo praktika, Europos Tarybos Ministr? Komiteto rekomendacija Nr. 16/2003 ir Europos Tarybos Parlamentin?s Asambl?jos rezoliucija Nr. 1787/2011, turi b?ti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama tokia nuostata, kaip [OUG Nr. 8/2014] XV straipsnis?

2. Ar S?jungos teis?, kuri nurodoma [pirmajame prejudiciniame klausime] ir Europos Tarybos Ministr? Komiteto rekomendacija Nr. 16/2003, Europos Tarybos Parlamentin?s Asambl?jos rezoliucija Nr. 1787/2011, Ministr? Komiteto rekomendacija Nr. (80)2 gali b?ti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiami tokios teis?s nuostatos, kaip [?sakymas Nr. 365/741/2014], [OG Nr. 22/2002] 1, 2 ir 3 straipsniai ir [?sakymas Nr. 2336/2011]?

3. Ar min?t? S?jungos teis? ir Teisingumo Teismo praktik? [(1989 m. birželio 22 d. Sprendimas *Constanzo*, 103/88, EU:C:1989:256)] reikia aiškinti taip, kad nacionalin?s administracin?s tarnybos (šioje byloje – mokes?i? ir aplinkos apsaugos) turi vykdyti savo iniciatyva ir nedelsdamos teism? sprendimus, priimtus administracin?s ir mokes?i? teis?s srityje, asmeniui, kuris turi teis? ?

grąžinimą, nepaprašius vykdymo, ar laikytis kitų atsakovo skolininko nustatytų formalumų?

4. Koks yra terminas reiškiantis „nedelsiant“ pagal Sąjungos teisę per kurį nacionalinės administracinės tarnybos turi vykdyti teismo sprendimą administracinės ir mokesčių teisės srityje ar atlikti asmens, turinčio teisę grąžinimą, teisių ir kitų prievolių valstybei tarpusavio užskaitą?

5. Ar Sąjungos teisę reikia aiškinti taip, kad sankcijos, kaip antai numatytos Europos Tarybos ministrų komiteto rekomendacijos Nr. 16/2003 II skyriaus 1 punkto b papunktyje (t. y. [Administracinės teisenos įstatymo Nr. 554] 24 straipsnio 3 dalyje numatyta bauda) taip pat gali būti taikomos kai administracija nevykdo teismo sprendimu jai nustatytų piniginių prievolių?

6. Teismo sprendimo prieš valstybinę administraciją vykdymo atveju kokį turtą galima areštuoti remiantis Europos Tarybos ministrų komiteto rekomendacijos Nr. 16/2003 II skyriaus 2 punkto d papunkčiu?

Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos ir prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumą

27 Rumunijos vyriausybė teigia, kad visas prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes atsakymai pateiktus klausimus nereikalingi sprendimui pagrindinėje byloje priimti. Ji mano, kad šie klausimai numato teismo sprendimo, kurį priims šis teismas šioje byloje, kurios dalykas susijęs tik su fizinio asmens prašymu grąžinti nepagrįstai valstybės surinktą mokestį, vykdymo tvarka. Kadangi ginčą fazė dar nebaigta ir kadangi nėra rodymų, kad S. G. Câmpean būtų teismo prašiusi taikyti laikinąsias apsaugos priemonės, susijusias su teismo sprendimu, kurį jis priims, šis teismas neturi klausti dėl šio sprendimo vykdymo tvarkos.

28 Papildomai ši vyriausybė prašo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pripažinti nepriimtiniu iš dalies tiek, kiek kai kurie prejudiciniai klausimai susiję su Europos Tarybos priemonėmis, kurios nėra Sąjungos teisės dalis.

29 Pirmiausia primintina, kad pagal nusistovėjusį Teisingumo Teismo praktiką nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės aiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nurodytas faktines aplinkybes ir teisinius pagrindus, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma reikšmingumo prezumpcija. Konkrečiai, vykstant SESV 267 straipsnyje numatytai teismo bendradarbiavimo procedūrai Teisingumo Teismas būtų neprivalo tikrinti nacionalinio teismo pateikto nacionalinės teisės išaiškinimo tikslumo ar abejoti juo, nes toks aiškinimas priklauso išimtinai nacionalinio teismo kompetencijai. Todėl Teisingumo Teismas, kai nacionalinis teismas jam pateikia prašymą priimti prejudicinį sprendimą, turi laikytis šio teismo pateikto nacionalinės teisės aiškinimo (žr., be kita ko, 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 12 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

30 Be to, Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prašymo tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teises aplinkybes, būtinas tam, kad būtų naudingai atsakyta į jam pateiktus klausimus (2015 m. gegužės 21 d. Sprendimo *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, 29 punktą ir 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 12 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

31 Šiuo atveju pritarus Rumunijos Vyriausybės argumentui, pagal kurį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pagrindinėje byloje neturi priimti sprendimo dėl sprendimo, kurį jis priims dėl S. G. Câmpean pateikto prašymo grąžinti, vykdymo tvarkos, reikėtų išaiškinti nacionalinę teisę, kuri priklauso tik prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo jurisdikcijai.

32 Iš tiesų, iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir jo priedo aiškiai matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas laiko save kompetentingu taikyti teisės nuostatas, susijusias su sprendimo dėl esmės, kurį jis priims, vykdymo tvarka proceso etape, kuriame yra jo nagrinėjama byla. Be to, savo pastabose S. G. Câmpean teigė, kad ji šio teismo prašė, jog sprendimas dėl esmės, kurį jis priims, būtų vykdomas nedelsiant ir besilygiškai, o OUG Nr. 8/2014 XV straipsnis nebūtų taikomas.

33 Šiomis aplinkybėmis ir nesant kitos informacijos, leidžiančios nuspręsti, kad Teisingumo Teismo atsakymai į prejudicinius klausimus nebus naudingi sprendimui pagrindinėje byloje, reikšmingumo prezumpcija, taikoma šiems klausimams, priminta šio sprendimo 29 punkte, negali būti netaikoma šiuo atveju.

34 Antra, dėl argumento, kuriame Rumunijos vyriausybė teigia, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, kiek tai susiję su Europos Tarybos priemoni, numatytą prejudiciniuose klausimuose, aiškinimu, primintina, kad Teisingumo Teismo galios aiškinti priimant prejudicinius sprendimus, kurios kyla iš SESV 267 straipsnio, apima tik normas, kurios yra Sąjungos teisės dalis (2010 m. gegužės 4 d. Sprendimo *TNT Express Nederland*, C-533/08, EU:C:2010:243, 59 punktas ir nurodyta teismo praktika), taip nėra Europos Tarybos priemoni, nurodytą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pirmajame, antrajame, penktajame ir šeštajame prejudiciniuose klausimuose, atveju. Todėl Teisingumo Teismas nėra kompetentingas pasisakyti dėl šių klausimų, nes jie tiesiogiai susiję su tokių priemonių aiškinimu.

35 Atsižvelgiant į ankstesniame punkte pateiktus patikslinimus, reikia pripažinti Teisingumo Teismo turinčią jurisdikciją atsakyti į prejudicinius klausimus, o prašymą priimti prejudicinį sprendimą priimtinu.

Dėl prejudicinių klausimų

36 Klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori žinoti, ar Sąjungos teisė reikalauja aiškinti taip, kad ji draudžia tokį mokesčių, surinktą pažeidžiant Sąjungos teisę, kuri suma buvo nustatyta įsigaliojusiais teismo sprendimais, grąžinimo su palėkanomis sistema, kaip sistema, numatyta OUG Nr. 8/2014 XV straipsnyje ir įsakyme Nr. 365/741/2014 ar, papildomai, OG Nr. 22/2002 1–3 straipsniuose ir įsakymo Nr. 2336/2011 10bis straipsnyje.

37 Šiuo klausimu pagal nusistovėjusį Teisingumo Teismo praktiką teisė susigrąžinti pažeidžiant Sąjungos teisės normas valstybėje narėje surinktus mokesčius yra Sąjungos teisės nuostatomis, kuriomis tokie mokesčiai draudžiami ir kurių išaiškinimą pateikė Teisingumo Teismas, asmenims suteikiamą teisę pasekmę ir papildymas. Taigi, iš esmės valstybės narė turi grąžinti mokesčius, surinktus pažeidžiant Sąjungos teisę, su atitinkamomis palėkanomis (žr. 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 24 ir 25 punktus ir jame nurodytą teismo praktiką).

38 Nesant Sąjungos teisės normų, reglamentuojančių nepagrįstai surinktą nacionalinių mokesčių grąžinimo klausimą, kiekviena valstybė narė, remdamasi proceso autonomijos principu, turi paskirti kompetentingus teismus ir nustatyti išsamias ieškinių, skirtų iš Sąjungos teisės

kylan?i? mokes?i? mok?toj? teisi? apsaugai užtikrinti, pareiškimo procesines taisykles (žr., be kita ko, 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Târ?ia*, C?-69/14, EU:C:2015:662, 26 punkt? ir jame nurodyt? teismo praktik?).

39 Ta?iau ieškini?, skirt? užtikrinti iš S?jungos teis?s kylan?i? asmen? teisi? apsaug?, pareiškimo procesin?s taisykl?s neturi b?ti mažiau palankios nei taikomos panašioms nacionaline teise grindžiamiems ieškiniams (lygiavertiškumo principas) ir d?l j? naudojimas S?jungos teis?je nustatytomis teis?mis neturi tapti praktiškai ne?manomas arba pernelyg sud?tingas (veiksmingumo principas) (žr., be kita ko, 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Târ?ia*, C?-69/14, EU:C:2015:662, 27 punkt? ir jame nurodyt? teismo praktik?).

40 Be to, reikia priminti, kad Teisingumo Teismas yra nusprend?s, kad pagal lojalaus bendradarbiavimo princip? valstyb? nar? negali priimti nuostat?, pagal kurias mokes?io, kuris Teisingumo Teismo sprendimu buvo pripažintas prieštaraujan?i? S?jungos teisei ar kurio nesuderinamumas su šia teise kyla iš tokio sprendimo, gr?žinimas priklausyt? nuo s?lyg?, konkre?iai susijusi? su šiuo mokes?iu ir kurios b?t? mažiau palankios nei s?lygos, kurios joms nesant b?t? taikomos tokiam gr?žinimui (šiuo klausimu žr. 2002 m. rugs?jo 10 d. Sprendimo *Prisco ir CASER*, C?216/99 ir C?222/99, EU:C:2002:472, 77 punkt? ir nurodyt? teismo praktik? ir 2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *Weber's Wine World ir kt.*, C?147/01, EU:C:2003:533, 87 punkt?)

41 B?tent vadovaujantis šiais principais reikia išnagrin?ti prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo klausimus.

D?l lojalaus bendradarbiavimo principo

42 Iš prašymo priimti prejudicin? sprendim? matyti, kad OUG Nr. 8/2014 XV straipsnis ir ?sakymas Nr. 365/741/2014, kuriame numatytos šio XV straipsnio taikymo taisykl?s, buvo priimti v?liau nei 2014 m. vasario 3 d. Nutartis *Câmpean ir Ciocoiu* (C?97/13 ir C?214/13, neskelbiama Rinkinyje, EU:C:2014:229), kurioje Teisingumo Teismas nutar?, kad SESV 110 straipsnis draudžia tok? mokest?, kaip antai motorini? transporto priemoni? išmetam?j? teršal? mokestis, ir kad šios teis?s nuostatos buvo priimtose, be kita ko, susid?rus su teism? sprendim? d?l nepagr?stai surinkt? mokes?i? gr?žinimo vykdymo sunkumais. Šiuo klausimu šiose teis?s nuostatose numatoma taikyti speciali? procesin? tvark? toki? sprendim? vykdymui.

43 Šiomis aplinkyb?mis ir atsižvelgiant ? šio sprendimo 40 punkte primint? teismo praktik?, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas turi patikrinti, ar ši procesin? tvarka yra mažiau palanki nei tvarka, kuri jos nesant b?t? taikoma tokiam gr?žinimui, kaip nagrin?jamas pagrindin?je byloje.

44 Tod?l lojalaus bendradarbiavimo principas turi b?ti aiškinamas taip, kad jis draudžia valstybei narei priimti nuostatas, pagal kurias mokes?io, kur? Teisingumo Teismas pripažino prieštaraujan?iu S?jungos teisei ar kurio nesuderinamumas su šia teise kyla iš tokio sprendimo, gr?žinimas priklauso nuo s?lyg?, konkre?iai susijusi? su šiuo mokes?iu ir kurios yra mažiau palankios nei tos, kurios b?t? taikomos, joms nesant, tokiam gr?žinimui, tai turi šiuo atveju patikrinti prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas.

D?l lygiavertiškumo principo

45 Iš nusistov?jusios teismo praktikos matyti, kad lygiavertiškumo principas reikalauja, kad valstyb?s nar?s nenumatyt? mažiau palankios procesin?s tvarkos prašymams gr?žinti mokest?, pagr?stiems S?jungos teis?s pažeidimu, nei taikoma panašioms ieškiniams, atsižvelgiant ? j? dalyk?, priežast? ir esminius elementus, pagr?stiems vidaus teis?s pažeidimu (šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Littlewoods Retail ir kt.*, C?591/10, EU:C:2012:478, 31 punkt? ir

nurodyt? teismo praktik?).

46 Iš esm?s nacionalinis teismas, kuris vienintelis tiesiogiai žino nacionalin?s teis?s procesin? tvark? iš S?jungos teis?s kylan?i? asmen? teisi? apsaugai užtikrinti, turi patikrinti, ar ji atitinka lygiavertiškumo princip?. Ta?iau Teisingumo Teismas d?l vertinimo, kur? turi atlikti nacionalinis teismas, gali jam pateikti su S?jungos teis?s aiškinimu susijusi? element? (žr. 1998 m. gruodžio 1 d. Sprendimo *Levez*, C?326/96, EU:C:1998:577, 39 ir 40 punktus ir 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Littlewoods Retail ir kt.*, C?591/10, EU:C:2012:478, 31 punkt?).

47 Iš OUG Nr. 8/2014 XV straipsnio 1 dalies matyti, kad šia nuostata siekiama reglamentuoti teismo sprendimuose, kuri? dalykas yra nepagr?stai gaut? mokes?i?, iki ši? sum? galutinio sumok?jimo dienos skai?iuojam? pal?kan? ir atitinkam? bylin?jimosi išlaid?, gr?žinimas, nustatyt? sum? ir vis? kit? teism? institucij? nustatyt? sum? mok?jimo tvark?. Šio XV straipsnio 1–4 dalyse numatyta, kad ši? sum? mok?jimas išd?styta per 5 kalendorinius metus, kiekvienais metais išmokant 20% visos šios sumos, prašymai gr?žinti išnagrin?jami per 45 dienas nuo pateikimo, o vykdymo proced?ros sustabdomos penkeriems metams, numatytiems šios nuostatos 1 dalyje.

48 ?sakymo Nr. 365/741/2014 3 straipsnyje pažymima, kad mok?tinios sumos padengiamos ? Aplinkos fond? biudžet? kaip aplinkos mokestis sumok?tomis sumomis. Be to, pagal ?sakymo Nr. 365/741/2014 1 priedo 7 punkt? visi prašymai gr?žinti patikrinimo tikslais pateikiami su tam tikrais dokumentais, pavyzdžiui, vykdomo sprendimo patvirtinta kopija ir fizinio asmens tapatyb?s dokumentas. Šio 1 priedo 19 punkte numatyta, kad kompetentinga mokes?i? institucija apskai?iuoja ir atlieka atitinkamas galimas užskaitas už kiekvienos metin?s dalies sumok?jim?, atsižvelgiant ? visas mok?tojo mokestines prievoles kiekvienos mok?jimo dalies numatyt? sumok?jimo dien?.

49 Siekdama ?rodyti, kad ši procesin? tvarka analogiška tvarkai, taikomai panašioms ieškiniams, pagr?stiams nacionalin?s teis?s pažeidimu, Rumunijos vyriausyb? savo rašytin?se pastabose nurod? tvark?, pagal kuri? asmenims viešasis administratorius pagal vidaus teis? per penkerius metus dalimis sumoka su darbo užmokes?iu susijusius reikalavimus.

50 Ši vyriausyb? taip pat teig?, kad 45 dien? terminas, per kur? turi b?ti išnagrin?tas prašymas vykdyti teismo sprendim? d?l nepagr?stai surinkt? mokes?i? gr?žinimo, atitinka 45 dien? termin?, bendrai taikom? prašymams gr?žinti ? nacionalin? biudžet? sumok?tas sumas.

51 Taigi, siekiant nustatyti, ar laikomasi lygiavertiškumo principo reikalavim? pagrindin?je byloje, pirmiausia prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas turi išsiaiškinti, ar ieškiniai, kuriems taikoma procesin? tvarka, kuri? Rumunijos vyriausyb? laiko analogiška numatyta OUG Nr. 8/2014 XV straipsnyje ir ?sakyme Nr. 365/741/2014, atsižvelgiant ? j? priežast?, dalyk? ir esminius elementus panaš?s ? ieškin?, pagr?st? S?jungos teis?s pažeidimu, kaip antai nagrin?jamas pagrindin?je byloje.

52 Kaip teig? generalinis advokatas išvados 34 punkte, taip n?ra ieškini? d?l darbo užmokes?io nepriemokos gr?žinimo, kur? turi atlikti viešasis administratorius, atveju, ta?iau tai turi patikrinti prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas.

53 Nusta?ius nacionalin? ieškin? ar ieškinius, panašius ? ieškin? pagrindin?je byloje, kuris yra pagr?stas S?jungos teise, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas turi nustatyta, ar tokiems nacionaliniams ieškiniams taikoma procesin? tvarka realiai n?ra palankesn? nei pagrindin?je byloje taikoma tvarka pagal OUG Nr. 8/2014 XV straipsn? ir ?sakym? Nr. 365/741.

54 Galiausiai, kalbant apie nacionalin?s teis?s nuostatas, kurios prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo teigimu bus taikomos jo nagrin?jamoje byloje, jei šis teismas tur?t?

nuspręsti, kad lygiavertiškumo principas draudžia OUG Nr. 8/2014 XV straipsnį ir įsakymą Nr. 365/741/2014, t. y. OG Nr. 22/2002 1–3 straipsnius ir įsakymo Nr. 2336/2011 10**bis** straipsnį, niekas Teisingumo Teismo turimoje bylos medžiagoje neleidžia daryti išvados, kad šios teisės nuostatos taikomos skirtingai Sąjungos teise pagrįstose bylose ir panašiose bylose, pagrįstose nacionaline teise, nes, atrodo, šios teisės nuostatos yra bendrai taikomos administraciniuose ginčuose, ką taip pat patvirtino ieškovų pagrindinėje byloje per posėdį.

55 Be to, atsižvelgiant į kai kuriuos ieškovų pagrindinėje byloje rašytinęse pastabose pateiktus argumentus, kuriuos galima suprasti taip, kad teismo sprendimų, susijusių su iš Sąjungos teisės sistemos kylančiomis teisėmis, vykdymo tvarka turi būti tokia pati, nepaisant ginčo pobūdžio, pažymėtina, kad lygiavertiškumo principo laikymasis reikalauja vienodo ieškinių, pagrįstų nacionalinės teisės pažeidimu, ir panašių ieškinių, pagrįstų Sąjungos teisės pažeidimu, vertinimo ir nevienodo nacionalinių procesinių taisyklių, taikomų skirtingo pobūdžio ginčams ar ginčams, priklausantiems skirtingoms teisės šakoms (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Orizzonte Salute*, C-61/14, EU:C:2015:655, 67 punktą ir 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 34 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

56 Todėl lygiavertiškumo principas turi būti aiškinamas taip, kad jis draudžia valstybei narei numatyti procesinę tvarką mažiau palankią prašymams grąžinti mokestį, pagrįstiems Sąjungos teisės pažeidimu, nei taikoma panašioms ieškiniams, pagrįstiems vidaus teisės pažeidimu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti tai, kas būtina tam, kad būtų užtikrintas šio principo laikymasis, kiek tai susiję su teisės nuostatomis, taikomomis jo nagrinėjamoje byloje.

Dėl veiksmingumo principo

57 Kalbant apie veiksmingumo principo reikalavimus, pirmiausia reikia išnagrinėti, ar pažeidžiant Sąjungos teisę surinkto mokesčio grąžinimo sistema, kaip antai OUG Nr. 8/2014 XV straipsnyje ir įsakyme Nr. 365/741/2014 numatytais taisyklėmis įdiegta sistema padaro taip, kad būtų pernelyg sudėtinga ar neįmanoma praktikoje pasinaudoti iš Sąjungos teisės sistemos kylančiomis teisėmis, atsižvelgiant į šią taisyklę vietos visame procese, jo eigą ir šią taisyklę ypatybes nacionalinėse institucijose (šiuo klausimu žr. 2013 m. birželio 27 d. Sprendimo *Agrokonsulting-04*, C-93/12, EU:C:2013:432, 48 punktą ir 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 36 ir 37 punktus).

58 Šiuo klausimu primintina, kad taikant šias teisės nuostatas asmuo, kuriam teismo sprendimu pripažinta teisė į ginčijamo mokesčio susigrąžinimą, turi kreiptis į kompetentingą valdžios instituciją ir pateikti prašymą grąžinti sumą, atitinkančią sumokėtą mokestį, kartu su dokumentais, būtinais įvykdyti šios institucijos pareigą pagal šį vykdomąjį dokumentą. Priešingai, nei, atrodo, reikalauja ieškovų pagrindinėje byloje, neatrodo, kad toks reikalavimas savaime ir nesant nuorodų, susijusių su, be kita ko, galimų kliūčių egzistavimu, pavyzdžiui, pernelyg didelės tokio proceso išlaidos, padaro tokį mokesčio grąžinimą pernelyg sudėtingu, kaip tai taip pat nurodė generalinis advokatas išvados 44 ir 45 punktuose.

59 Kitaip yra, kai asmuo, pasibaigus teismo procesui gavęs tokį vykdomąjį dokumentą ir kompetentingos valdžios institucijos prašantis jį įvykdyti taikant pagrindinėje byloje nagrinėjamas teisės nuostatas turi laukti penkerius metus, kol jam grąžinama visa suma, taip išlaikoma neteisėta situacija vietoj to, kad sumos būtų grąžinamos kaip įmanoma greičiau.

60 Be to, pagal įsakymo Nr. 365/741/2014 3 straipsnį ir kaip teigė suinteresuotasis asmuo per posėdį sumų grąžinimas priklauso nuo turimų lėšų, surinktų kaip transporto priemonių mokestis, t. y. aplinkos mokestis, nesuteikiant šiam asmeniui jokių priemonių priversti kompetentingą valdžios instituciją įvykdyti savo pareigas, jei ji jį nevykdo savanoriškai, nes remiantis šiomis pačiomis

teis?s nuostatomis šis vykdymas pagal bendr?j? teis? ne?manomas per š? penkeri? met? laikotarp?.

61 Šiomis aplinkyb?mis reikia nuspr?sti, kad tokia pažeidžiant S?jungos teis? surinkt? sum? gr?žinimo su pal?kanomis, kuri? suma buvo nustatyta vykdomajame teismo sprendime, sistema bendrai asmeniui sukuria toki? ilg? neaiški? situacij?, kiek tai susij? su momentu, kada jam bus gr?žinta visa nepagr?stai sumok?to mokes?io suma, nesuteikiant priemoni? priversti valdžios institucij? ?vykdyti savo pareigas, jei ji to nedaro savanoriškai d?l l?š? tr?kumo ar kit? priežas?i?.

62 Tod?l pažeidžiant S?jungos teis? surinkt? mokes?i? gr?žinimo sistema, numatyta OUG Nr. 8/2014 XV straipsnyje ir ?sakyme Nr. 365/741/2014, padaro pasinaudojim? iš S?jungos teis?s sistemos kylan?iomis teis?mis pernelyg sud?tingu ir neatitinka valstybi? narį? pareigos užtikrinti, kad tokios teis?s b?t? visiškai ?gyvendintos.

63 Rumunijos vyriausyb? tokios sistemos nustatym? pateisina iš esm?s egzistuojan?iais ekonominiais sunkumais ir institucine aklaviete, susijusia su operatyviu vykdom?j? teismo sprendim?, susijusi? su pažeidžiant S?jungos teis? surinkt? mokes?i? gr?žinimu, vykdymu.

64 Ta?iau šiuo klausimu pakanka priminti, kad valstyb?s nar?s, rinkusios mokes?ius pažeidžiant S?jungos teis?, atsižvelgiant ? šio sprendimo 37 punkte primint? teismo praktik?, privalo juos gr?žinti su pal?kanomis. Tokiu atveju negalima sutikti, kaip taip pat iš esm?s teig? generalinis advokatas išvados 47 punkte, kad valstyb? nar?, kaip skolinink? byloje, kaip antai pagrindin? byla, gali remtis l?š? tr?kumu, kad pateisint? teismo sprendimo, asmeniui pripaž?stan?io iš S?jungos teis?s sistemos kylan?i? teis?, nevykdym?.

65 Taip pat valstyb?ms nar?ms suteikta proced?rin? autonomija priimti procesin? tvark?, reglamentuojan?i? pažeidžiant S?jungos teis? surinktus mokes?ius su atitinkamomis pal?kanomis, neturi siekti tiek, kad joms leist? padaryti pasinaudojim? tokiomis teis?mis praktiškai ne?manomu ar pernelyg sud?tingu d?l ?gyvendinimo sunkumo priežas?i? ar vien ekonomini? priežas?i?.

66 Iš to matyti, kad veiksmingumo principas turi b?ti aiškinamas taip, kad jis draudžia pažeidžiant S?jungos teis? surinkt? mokes?i? su pal?kanomis, kuri? suma nustatyta vykdomajame teismo sprendime, gr?žinimo sistem?, kaip antai nagrin?jama pagrindin?je byloje, kurioje ši? mokes?i? gr?žinimas išd?stytas per penkerius metus, o toki? sprendim? vykdymas priklauso nuo turim? l?š?, surinkt? iš kito mokes?io, nesuteikiant asmeniui galimyb?s priversti valdžios institucijas vykdyti savo pareigas, jei jos j? nevykdo savanoriškai.

67 Antra, kiek tai susij? su OUG Nr. 22/2002 1–3 straipsniais ir ?sakymo Nr.°2336/2011 10*bis* straipsniu, t. y. teis?s nuostatomis, kurios prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo teigimu b?t? taikomos jo nagrin?jamoje byloje tuo atveju, jei OUG Nr. 8/2014 XV straipsnis ir ?sakymas Nr. 365/741/2014 neb?t? taikomi, pla?iau nepaaiškindamas šis teismas nurodo, kad d?l ši? teis?s nuostat? taikymo b?t? v?luojama ar kliudoma realiai gr?žinti sumas, kurias turi gr?žinti viešoji administracija.

68 Ta?iau neatrodo, kad šeši? m?nesi? laikotarpis, numatytas OG Nr.°22/2002 2 ir 3 straipsniuose, suteiktas valdžios institucijai savanoriškai ?vykdyti pareigas pagal vykdom?j? rašt?, savaime pasinaudojim? teis?mis, kurios asmeniui kyla iš S?jungos teis?s, padaro per daug sud?tingu. Be to, šiam terminui pra?jus šie asmenys gali prad?ti vykdymo proced?r? prieš valdžios institucij? skolinink?, jei ji ne?vykdo savo pareig? per savanoriškam vykdymui numatyt? termin?.

69 Jei, kaip teig? ieškov? pagrindin?je byloje, nacionalin?s teis?s nuostatos, kaip antai OG Nr. 22/2002 1–3 straipsniai ir ?sakymo Nr. 2336/2011 10*bis* straipsnis, prat?sia teismo sprendimo d?l iš S?jungos teis?s sistemos kylan?i? teisi? vykdym? ilgesniam nei šeši? m?nesi? terminui,

numatytam OG Nr. 22/2002 2 ir 3 straipsniuose, vien dėl šių trūkumo biudžete, skirtame grąžinti tokias sumas, asmeniui nesuteikiant galimybės priversti valdžios institucijas vykdyti savo pareigas, ar tai būtų prašymas taikyti areštą ar kitos priemonės, užtikrinančios valdžios institucijų pareigų vykdymą, numatytos nacionalinėje teisės sistemoje, tokios teisės nuostatos neatitinka veiksmingumo principo reikalavimų, nes grąžinimą praktikoje padaro per daug sudėtingu ar net neįmanomu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikus teismas turi patikrinti, ar taip yra pagrindinėje byloje.

70 Nepaisant to, kad chartijos nuostatos taikomos tokiai teisinei situacijai, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kuri priklauso Sąjungos teisės taikymo sričiai tiek, kiek pagrindinis bylos dalykas susijęs su pažeidžiant SESV 110 straipsnį surinktu mokesčiu, o valstybės narės pagal šio sprendimo 37 punkte primintą praktiką turi grąžinti tokį mokestį su atitinkamomis palankomis, nereikia nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo klausimą, susijusį su šios chartijos nuostatomis, nes anksčiau pateikti elementai leidžia priimti sprendimą pagrindinėje byloje.

71 Iš viso, kas minėta, matyti, kad:

- Lojalaus bendradarbiavimo principą reikia aiškinti taip, kad jis draudžia valstybei narei priimti nuostatas, pagal kurias mokesčio, kuris Teisingumo Teismo sprendimu buvo pripažintas pažeidžiančiu Sąjungos teisę arba jo nesuderinamumas su šia teise matyti iš tokio sprendimo, grąžinimas priklauso nuo sąlygų, kurios konkrečiai susijusios su šiuo mokesčiu ir yra mažiau palankios nei tos, kurios būtų taikomos tokiam grąžinimui joms nesant, o šio principo laikymąsi turi šiuo atveju patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikus teismas.

- Lygiavertiškumo principas turi būti aiškinamas taip, kad jis draudžia valstybei narei numatyti procesinį tvarką mažiau palankią prašymams grąžinti mokestį, pagrįstems Sąjungos teisės pažeidimu, nei taikoma panašioms ieškiniams, pagrįstems vidaus teisės pažeidimu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikus teismas turi patikrinti tai, kas būtina tam, kad būtų užtikrintas šio principo laikymasis, kiek tai susiję su teisės nuostatomis, taikomomis jo nagrinėjamoje byloje.

- Veiksmingumo principą reikia aiškinti taip, kad jis draudžia surinkto pažeidžiant Sąjungos teisę surinktą mokestį, kuri suma buvo nustatyta vykdomajame teismo sprendime, grąžinimo su palankomis sistemą, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, kuri numato šį mokestį gražinimo išdėstymą dalimis per penkerius metus ir tai, kad tokio sprendimo vykdymas priklauso nuo turimų lėšų, surinktų kaip kiti mokesčiai, asmeniui nesuteikiant galimybės priversti valstybės institucijas vykdyti jų pareigas, jei jos to nepadarė savanoriškai. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikus teismas turi patikrinti, ar tokios teisės nuostatos, kaip taikomos pagrindinėje byloje, nesant tokios grąžinimo sistemos, atitinka veiksmingumo principo reikalavimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

72 Kadangi šis procesas pagrindinis bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

Lojalaus bendradarbiavimo principą reikia aiškinti taip, kad jis draudžia valstybei narei priimti nuostatas, pagal kurias mokesčio, kuris Teisingumo Teismo sprendimu buvo pripažintas pažeidžiančiu Sąjungos teisę arba jo nesuderinamumas su šia teise matyti iš tokio sprendimo, grąžinimas priklauso nuo sąlygų, kurios konkrečiai susijusios su šiuo mokesčiu ir yra mažiau palankios nei tos, kurios būtų taikomos tokiam grąžinimui joms

nesant, o šio principo laikymąsi turi šiuo atveju patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Lygiavertiškumo principas turi būti aiškinamas taip, kad jis draudžia valstybei narei numatyti procesinę tvarką mažiau palankią prašymams grąžinti mokestį, pagrįstiemis Sąjungos teisės pažeidimu, nei taikoma panašioms ieškiniams, pagrįstiems vidaus teisės pažeidimu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti tai, kas būtina tam, kad būtų užtikrintas šio principo laikymasis, kiek tai susiję su teisės nuostatomis, taikomomis jo nagrinėjamoje byloje.

Veiksmingumo principą reikia aiškinti taip, kad jis draudžia surinkto pažeidžiant Sąjungos teisę surinktą mokestį, kuri suma buvo nustatyta vykdomajame teismo sprendime, grąžinimo su palankiomis sistemomis, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, kuri numato šio mokestį grąžinimo išdėstymą dalimis per penkerius metus ir tai, kad tokio sprendimo vykdymas priklauso nuo turimų lėšų, surinktų kaip kiti mokesčiai, asmeniui nesuteikiant galimybės priversti valstybės institucijas vykdyti jų pareigas, jei jos to nepadarė savanoriškai. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar tokios teisės nuostatos, kaip taikomos pagrindinėje byloje, nesant tokios grąžinimo sistemos, atitinka veiksmingumo principo reikalavimus.

Parašai.

* Proceso kalba: rumunų.